

Szerkesztési iroda:
Csik-Szereda
Molnár József ügyvéd
irodájában,
hová küldendő a lap szellemi
részét illető minden köz-
lemény.
Kiadóhivatal:
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése.
hová az előfizetési pénzek és
hirdetések küldendők.

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI
HETILAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak.
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyilttéri oszlopok
soronként 20 kr-ért közöl-
tetnek.

Megjelenik minden szerdán.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MOLNÁR JÓZSEF.

Egyes lap ára 10 kr.

A függetlenségi eszmék hanyatlása.

Érdekes tünemény felől fog beszélni a történetíró, a ki napjaink korrajzát fogja feldolgozni.

Valami ilyesté: Az országgyűlési pártok között két évtizeden keresztül jelentékeny, mondhatni eszmetermelő szerepet vitt a Kossuth Lajos tanácsából alakult negyvennyolcás és függetlenségi párt. Valóságos lelkiismerete volt a magyar nemzetnek, és mintegy élő testes alakja annak a nagy eszmének, a melyet legféltettebb kincseként őrzött három hosszú századon át az egész magyar nemzet. Minden vágnak, minden aspirációnak állandó szócsove, minden kormányzati hibának rettenetes és kérelhetetlen kritikusa, minden idegen befolyásnak a legkegyetlenebb üldözője volt e párt.

Ez a párt még azt a reményt is nélkülözte, hogy valamikor tagjai elvszigorúság mellett kormányra jussanak s egy nagy fizikai erő, a közösnek nevezett osztrák hadsereg ellen küzdöttek, a mely bármikor aktív is ellenük áll, ha a szükség úgy kívánja. A történetírónak határozottan el kell ismernie, hogy ezek a férfiak nagy, nemes és fennkölt csatát vívtak és hogy korszakalkotó eredményeket értek el, mert erővé alakították a nemzeti szellemet.

A történetíró így fogja folytatni: Azonban a harmadik évtizedben jelentékeny változások álltak be a párt életében. A tisztán ideális párt, a milyen aligha volt a történelem fonalán e glóbuson, gyakorlati célok felé is kezdett törekedni s a zavar, a mely ebből támadt, szakadásokat hozott létre. A párt egyik legkiválóbb tagja Ugron Gábor kormányképességet akart szerezni, a mibe elvégre is igaza volt s ekkor a párt össze tört, széthullott s a nagy anyagi és hatalmi előnnyel bíró kormánypártnak

nem volt nehéz a végső elzúllás veszélyének linárjába vezetni.

Beszélnék még vesztegetések s titkos kormány pártiakodásról is, de ez nem bizonyítható.

Ha a mai állapotokon felül újabb belső adatok nem derülnek ki, a mikkel Eötvös Károly fenyegetődik, akkor a történetíró, ki a száraz eseményt írja le, általánosságban mást nem mondhat, mint azt, hogy Kossuth Lajos, Irányi Dániel, Helffy Ignác és még néhány oszlopos tag elhalálozása, nem lehetett oka a párt elzúllásának.

Hanem az ilyesmibe bele szokott avatkozni a pragmatikus történetíró is, a ki eltekint a személyes torzsalkodásoktól, mert nagyon jól tudja, hogy a mi van eszme, a mely összekapcsolja az embereket, addig azok soha sem szoktak összeveszni, vagy igen békességes türoök, az egyéni sérelmeket fel sem veszik s könnyen megbocsátanak, mert van miért. De ha veszekednek is, mint azt Széchenyi István gróf és Kossuth Lajos tették, vagy Dessevffi József és Széchenyi István gr., a vége egy nagyszerű eredmény, az eszme diadala. A veszekedők nagy művek által s nem párbajsegédek beavatkozása útján találkoznak ismét, a hol nem lövöldöznek egymásra, hanem neki hevült kedélylyel, dobogó szívvvel üdvözlik egymást.

Miért történt amugy a 40-es években s miért történik emigy most? Ez nem a krónika író, hanem az oknyomozó történészhez tartozik s akár történet filozophiai, akár magyar nemzeti szempontból igen érdekes.

Talán a függetlenségi eszme lejárt a magát? Talán be kell adni a derekunkat s vége minden függetlenségi törekvésnek? A ki ilyet mond, az se nem lát, se nem hall, az el van zárva a nagy világtól. Hej dehogyan bukott meg a függetlenségi párt, dehogyan!

Ellenkezőleg az összes magyarországi pártokból egy nagy függetlenségi pártot nevelt, akkorát a mekkora még soha ebben az országban, sem a Bethlenek, sem Bocskayak, sem Rákócziak alatt nem volt. Ilyet csak Mátyás király látott, mert ő volt annak a pártnak feje. De mint a farizeusok és irás tudók, hogy megérelelték a zsidó társadalmat a Messiás jöttére, de aztán ők maguk nem ismerték meg a Messiást, sőt elítélték, ugy a függetlenségi pártiak is előítéleteknek hódolnak, még ma is, attól tartván, hogy veszélyben van a haza.

Ők 20—25 esztendeig hallgatag Bécs ellen küzdöttek s ma ez ellen akarnak küzdeni, holott Bécs meg van verve s itt megemlíjük a székely közmondást, hogy „az Isten nem ver bottal“.

Igaz, hogy semmi szándékosságot sem tetelezünk fel Deák Ferenczről, mikor művével a szlávokat és németeket egymással összevesztette s habár Kossuth Lajos 30 évvel előre jósolta, hogy szét foszlik Ausztria, ha alkotmányos egységbe akarják gyömöszölni, de az bizonyos, hogy Bécsnek politikai sulya össze van törve a kiegyezés által s a rohamosan fejlődő Budapest Bécsset egy nagy mútárlattá fogja mihamar alakítani, a hová Budapestről igen érdekes lesz majd kirándulni.

Vagyis megjelent a Mátyás király gondolata, hogy a kárpátok környékét egy állammá kell tenni, s ennek magja Magyarország legyen. A gondolat ma még igen halovány, de már látható.

Ausztriában már megszagolták s mint a lázbeteg utolsót vergődnek, aztán jön a „föld hidegrázása“ és a gyalázatos osztrák politika lassu, de biztos halála.

Az udvar is erősen néz körül s a „hű magyarok“ iránt nyomatékosabban nyilván-

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

A király és a tiz szobor.

A csiksomlyói róm. kath. főgymnasiumnak 1897. nov. 6-én tartott ünnepélyén felolvasta Kassai Lajos.

A felolvasott királyi leirat a legmagasabb akaratnak olyan nyilvánulása, melynek pártját hazám művelődéstörténetében hasztalan kerestem. Rendkívüliségénél fogva meglepi, kellemes izgalomba hozza s gyönyörrel tölti el a most élő magyart, de nagy jelentőségű lehet a nemzeti életre kiható eredményeiben is. Nagy jótétemény és ünneplésre méltó tény. Epen azért a halátlanság büne nélkül nem lehetne firkészni azokat a külső és belső okokat, melyek ő felségét e nemes elhatározásra indították.

Legyen a politikuskó a találgatás dicsősége. Én a tizzel tartok és felséges királyom mellett maradok. Rövid beszédemnek is az lesz a célja, hogy hallgatóimat e tiz jeles pantheonába s onnan uram és királyom áldott szívéhez vezesse.

Lépjünk be a dicsőültek csarnokába.

Mily fényes sereg vonul el szemünk előtt! Legelől egyházi és világi fejedelmek, nyomukban járnak a nagy hadvezérek, távulról kísérik a szerény tudósok, s koszorusan lépdel utánok a meghatott költő.

Ki az, kit ott a sereg élén látunk? Kezében palma fején a vértanuk koszorúja.

Szent Gellért, Csanád első püspöke, a kereszténység és pogányság között ingadozó magyarok forrongásának első áldozata. Egy azon lánglélkü szerzetesek közül, kik a külföldről az apostoli munkába fáradozó első szent király segítségére sietnek.

Gellértünk, a velencei dogékkal rokon pat-

ricius család sarjadéka, a tudós és szent életű bencés, a mártir-korona után, epedve és a hitelesítés eszméjéért lelkesedve siet hazánkba s 1015. aug. 15-én jelenik meg szent István udvarában. Nyolcz évig vezeti Imre herczeg nevelését, azután hét évig remeteskedik Bakonybélben s innen hívja meg szent István 1030-ban a marosvári másképcsanádi püspökségre. Rohamosan halad a ténítés ügye, ezerek fürdenek és tisztulnak meg a keresztység szent hullámaiban s a Tisza, Duna és a Maros köze csak ugy gözölög a hit melegétől.

De meghal a nagy és szent király, Gellért elveszti földi támaszát s a bekövetkezett politikai zivatarkok ki zavarták őt is apostoli csendes munkásságából. Az udvari ármányok között habként ingadozó királyok alatt lázongott a pogány, dult az egyenlenség. Csanád szent püspöke székesegyháza kövezetére borul és zokogva siratja a magyar nemzet sorsát. A szabadulás ideje 1046-ban megérkezett. Az elégedetlenek Endre herczeget hívják meg a trónra. Gellért is örül és utra kel, hogy a herczeget már a határon üdvözölje. De a pesti révnél megrohanja a pogány tömeg, a Kelemenhegyre, a mai Gellérthegyre hurczolja és onnan a mélységbe löki.

Vérével öntözte meg a magyar földet, hogy azon az üdvösség ügyéért való buzgólkodás és az önfeláldozás erényeinek virágai majd annál dúsabban viruljanak.

Hatszáz év múlva egy másik rendkívüli csillag tűnik fel a magyar kath. egyház egén: a magyar „bitoros Ciceró“, Pázmány Péter.

Ha szent Gellért buzgósága és vértanui halála meghatja szívünket, Pázmány elragad 30 évi munkásságának fényes eredményeivel. „Olyan csillaghoz hasonlít, mely, midőn tündöklök, minden figyelmet magára von; s midőn eltűnik, örök nyomot hagy maga után“.

Ő apostol, egyházfejedelem, ám férfi, tudó és sépíró.

Pázmány apostol, ki szavának meggyőző erejével 30 főrangú családot térít vissza a kath. egyház kebelébe. Ha szónokol, egész környékek zarándokolnak hozzá, hogy hallgasság beszédeit, melyekben volt valami ellenállhatatlan, a mit varázsnak nevezünk. Szóban és írásban oly meglepő eredménnyel folytatta apostoli munkáját, hogy csupán szelleme fegyvereivel sikerült egyháza régi fényét, erejét és tekintélyét viszszaadítani úgy, hogy a magyar kath. egyház őt mint második megalapítóját ünneplheti.

Pázmány egyházfejedelem, ki nem csak pap-ságának erkölcsi és tudományos színvonalát emeli magasra, hanem általában a nemzeti tanügy és közművelődés terén: egy millió frtra menő alapítványával, a mai budapesti egyetem, két papnevelő ház, több gymnasium és convictus megalapítása által mély nyomokat hagyott.

Pázmány államférfi, kinek esze és szive mindég helyén van; kinek tanácsára királyok és fejedelmek hallgatnak; ki egyik kezével egyházát védi, a másikkal a roncsolt haza sebeire mutat; az uralkodóház és az erdélyi fejedelmek között közvetítő szerepet játszik a nélkül, hogy a hazafiatlanság vádjára csak egy pillanatig okot adna.

Pázmány tudós, kinek elméje a tudományok minden ágából szerzett ismereteknek bámulatra méltó kincses háza, mely fölött meglepő könnyűséggel rendelkezik. Birja azt arendkívüli halmat, melynél fogva a legelvontabb igazságot is csonttal vérrel és izommal ruházza fel, élő tudományt teszi.

Pázmány nagy író. Oly kiváló írói tulajdonokat érvényesített hátrahagyott műveiben, hogy azok előtt mai is vallás- és pártkülönbség nélkül kalapot emel minden magyar. Harmincznégy műve kö-

nul a határtalan és atyai szeretet, bár ma még a császárság is ér valamit.

Magyarország nem szagol semmit, nem is láza, de olyasmit érez, mint a 18 éves subancz, a ki gondolja, hogy ő most megtudna birkozni 25-30 éves emberekkel is, de jobb ha nem birkozik, van még ideje, hiaz fiatal.

Hanem hozzá ne merjen nyulni senki.

Ez már nem az a függetlenségi eszme, a mit örök tisztelet és hála a 30 éves negyvennyolcas és függetlenségi pártnak, oly nagy sikerrel a annyi dicsőséggel örzött, hanem valami nagyobb, urnak lenni azok fölött, kik hazánk természetes fekvése és a történelem folytán alánnak vannak rendelve, urnak lenni a Dunai állam fölött. Tehát azért hanyatlik a régi függetlenségi eszme, mert a lelkekbe újabb, nagyobb nyomult. Talán egy egész század fog minket e diadalig vezetni, de utban vagyunk. És a jó Isten igazságos, megszokta jutalmazni azokat a kik érte szenvedtek.

—y.

— Városi tanács és polgármester működését várja Csik-Szeredában minden adózó és nem adózó polgár, miután az adóbehajtásoknak következményeit már nagyon is érezzük. Így a város tisztelt tanácsától az elég jó dotáció ellenszolgáltatása képen az adóbehajtáson kívül szivesen vennék az építkezési szabályrendelet reformját is, mely egy előre haladó város alapmunkája, ugyszintén megoldatlan kérdés a piacster beszerzése, és a vasúthoz vivő temető utca kiszélesítése is, mely kérdések tisztázása és rendbehozása annál többre fog kerülni, minél tovább huzatik az ügy. Hát a városnak közbéghidját meddig tűri oly ronda állapotban a tanács, melyet bármely keleti városban méltán be lehetne csukadni tisztán közegészségügyi szempontból is, ha egy kissé erősebb nyaku volna a városi orvos. Vagy nem-e pocsolya fészkek a fazakastér honnan úgy sajnálja a város a kavicsot, mintha az a városatyák zsebéből töltődnek meg. És kérdésük a polgármester urat, hogy volt-e valaha megtakarítva a deszkapiacster, vagy talán azt gondolja, hogy a város fútczája mellett egy ilyen szemétdomb nem nagy botrányfészkek? Mindezen birtelen odavetett hanyagságokat úgy tudjuk komoly megítélés alá fogják venni az illetékes felsőbb hatóságok és a főispán ur erős és szívós akaraterejétől bizon reméljük is, hogy véget fog vetni a városi tanács Dobsz László-féle kormányzási rendszerének.

— A csik-szeredai járásbíró és a közsvény. Ez a két kifejezés azonos fogalmat takar, mert a ki mostan a hidegek beálltával megfordul a járásbíró tárgyalási termébe, az onnan ugyan egy félóra tartózkodás után nem jön ki közsvény nélkül. Mert a két nagy ablak és a még nagyobb ajtó oly átkozottul rosszul zárul, hogy minél jobban fűtenek bent az 50 centimeteres kályhában, annál nagyobb erővel tudol be a hideg és a te-

remben e miatt a falak és a tárgyaló bíró is oly folytonos légáramban s léghuzamban ülnek, hogy a podegra ma-holnap közönséges és általános baj lesz mindenkinek, a ki a bíróságnál megfordul. Van is e miatt általános panaszkodás és jajgatás, mert a közsvény nem olya kicsiny baj és fájdalom, hogy a felett napirendre lehetne egyszerűen térni s kevés az az ügyvéd, mely ilyen állami berendezkedés folytán beállott láb és kar fájdalmait ne azokra kivánná átszállítani, kik rövid látásuknál fogva képzelt sporolásból okai ennek a bajnak. De mit szóljunk ahoz, hogy a tárgyalásra berendelt felek és a nagyszámu tanuk ebben a csikorgó hidegben kiut a kapu alatt várakoznak, mert nincsen egyetlen szoba vagy előszoba, hová a hideg ellen behúzódnak. Ez oly emberelen gondoskodás a bírói helyiségek tekintetében, hogy méltán fellázad az ellen minden humanus ember, csupán az igazságügyi kormányzat nem. Ezt különben nem lehet csodálni, mert az igazságügyminiszter már övek óta nem fizeti meg azon egy darab aranyat sem, melyet a megye költött a használatul átengedett ingatlanok tulajdon jogának elismerésül. Ha tehát a miniszterium még az obligációját sem tartja be, miként lehessen várni, hogy meghallja és mérlegelje a humanizmus követelményeit.

— Statisztika a Csiki Lapokból, mely egyuttal válasz is azon „Olvasónak“ cikkére, ki a hozzánk intézett és közölt cikkében kifogásolta azt, hogy lapunk nem igen csinál kezdeményezést, különösen pedig nem eléggé kritizál. Megjegyezzük, hogy a cikknek egész tartalma olyan a melyet aláírhatunk s ha a t. olvasó kevesli a kezdeményezést és kritikát, ez azt jelenti, hogy még több kezdeményezés és több kritika kell. Részünkről kijelentjük, hogy soha sem zárkozzunk el az ilyen tartalmu cikkekétől, de igen természetesen a közönségnek is kell anyagot szolgáltatnia, a mitől azonban tartózkodik. Különben annak igazolására, hogy lapunk nem hanyagolt el semmi érdeket, ezennel összeállítottuk az ezen évben eddig 45 számban megjelent nagyobb vagy kisebb cikkek tartalmát s ezeket elolvassa, bátran merjük kimondani, hogy lapunk egy a helyi érdekek istápolásában, miut a kezdeményezés és kritika tekintetében bármelyik vidéki lappal kiállja a versenyt. A folyó évi 45 számban a következő tartalmu cikkek jelentek meg, mindenütt a cikk utáni számok a lap számát jelezvén: 1. általános politikai cikk 26, tehát minden második számban egy-egy; 2. helyi vonatkozásu tartalmu cikk 17; 3. kezdeményezést, vagy javaslatot magában foglaló cikk 9; 4. kritikát tartalmazó cikk 25. Az egyes cikkek tartalmát a politikai cikkekétől eltekintve a következő tárgyak megbeszélése képezte: a helyi érdekek tárgyakról az alispán kitiutetése (6 sz.), a gyergyói gazdasági egyesület (8 sz.), az új aera vagy az idegenség beözönlése Csikba (9), a vasut megnyitása (13. és 14.), Csikvármegye birtoka Oláhországban (18.), Gyergyó-Szentmiklós (23.), A csiksomlyói tanítóképezde (24.), A székely vasut nemzetgazdasági érdeke (24. és 25.), katonai iskola Csikban (25.), autonomikus mozgalmak Csikban (27.), Gyergyó-Szentmiklóson felállítandó gimnázium (29.). Várossy Gyula és a csiki ellenzék (34.), milyenek legyenek fiúrdóink (35.), különlegességi dohány áruda Csik részére (38.), a csikszeredai isko-

lárdl (39.), nevelőintézetet kell állítani Csikmegyében (42, 43, 54, 45.); a kezdeményezés i javaslatot magában foglaló tárgyakból a csiki vasuti politikáról javaslat (1.), a székely közbirtokosságok képviselőlete ügyében indítvány (1.), a megyei javak adminisztrációja tekintetében az alapszabályok módosítása iránt indítvány (2.), a város kikövezése (13.), a csikszeredai kepeketítés ügyében indítvány (4.), adómentes szesz behozatala, javaslat (6.), ne vásároljunk idegen iparcikketeket, indítvány (15.), az Erdélyrészi Kárpát Egyesület csiki fiókja kezdeményezés (28.), az inésgmunka Csikmegyében, javaslat (12.); a kritikát tartalmazó tárgyakból a közlekedési vasuti politika (1.), a biztosítási társaságok eljárása (2.), az adóbehajtások Csikmegyében (13.), a fogyasztási adók bérlete (4.), a tiz koronás bankjegyek hiánya (4.), a tisztujtások a községekben (5.), a ditrói és es szárhegyi közbirtokossági vagyon kezeléséről (11.), az országgyűlési pártok működése (17.), a csikszeredai temető (18.), a vasúthoz vezető utak elhanyagolása (19.), községeink háztartása (20.), a székely vasut árszabása (21.), a belügyminiszter válasza az Oláhországba esett csikmegyei birtok ügyében (26.), a posta közlekedése és késedelmes megérkezése (27.), Szereda város építési szabályrendelete (28.), a csiksomlyói tanítóképzőről (33.), a székely iparkamara jelentése (34.), a csikszeredai honvéd kaszárnya (35.), a székely vasutak menetrendje (39.), a tanári fizetések a csiksomlyói tanítóképzőben (40.), hallatlan postajarat és vasuti mizeriák Csikban (41.), a székely vasutak menetrendje (43 sz.), mind olyan cikkek, melyek csiki életünkbe mélyen benyulnak és azt hisszük, hogy a közölt tartalomjegyzék elég gazdag.

Nevelő intézetet kell állítani Csikmegyében.

Nevelő intézet terve.

Ötödik közlemény

Érdekek melyek Csikban állami, egyház és megye együttműködését kívánják.

Épen most zajlott le nem régen a császár és király látogatások zaja s ebben nem tanulság nélkül való az erdélyi és havasalföldi oláhok hangja. Különös egy álmódzó népek. Hajlandó a legnagyobb lehetlenséget, mint a közel jövő reményét hinni, hogy megvalósíthatják. Sem több, sem kevesebb céljuk nincs mint Erdélyt a Tiszáig egyesíteni Romániával. Nagy ostobaság már csak fizikailag is, mert hisz maga a székelység tökéletesen elegendő volna 30 nap alatt egész Romániát meghódítani s az összes oláh katonaságot világgá kergetni, pedig ez csak a székelység s a 20 millió felé közeledő meglehetősen szervezett magyar állam épenséggel felfalja néhány nap alatt az egész keleti apró államok minden pereputtyát. A ki meg nem bolondult, mint az eszméjébe szerelmes s így bolond oláh ifjuság, ilyesmit nem is hajlandó csak számba is venni. Hanem a nagy európai konstelláció mellett igenis van jelentősége, mert ha csak rajtunk állna, úgy hallgattatnók el őket, hogy a 800 ezer katonából egy 30-40 ezret elküldenénk Bukarestbe rendet csinálni, hanem Couvour szerint „a háboru olyan, mint a táncz tudjuk kivel kezdjük, de nem tudjuk kivel végezzük“ s e miatt ezek a félbolond álmódzók folyton zaklatnak minket s Erdélynek

zül Prédikációi és A keresztény igazságra vezető kalauz a legkiválóbb emlék tanulmányainak szeretetre méltó tárgyai. — Gondolatainak erdetsége, tömörsége mellett is könnyen folyó magyar zamatu beszéde, a hasonlatok és szökepek gazdasága, ez a mindig élénk, mindég szemléltető előadás mind együttvéve valami kifejezhetetlen gyönyört szereznek az ahhoz értő olvasónak.

Pázmány Péter munkásságával egy időre esik két nagy fejedelmek, Bocskay Istvánnak és Bethlen Gábornak működése.

Bocskay Istvánnak rövid szereplése nevezetes korszaka Magyarország történetének. Az ország anyagi és erkölcsi nyomora. A törökök, német zsoldosok és kóborló hajduk féktelen erőszakoskodása, a protestánsok szabadvallás gyakorlásának megszüntetése, Erdélyben pedig egy szivtelen katonai kormányzónak, Bastának vad kegyetlenkedése adta Bocskay István kezébe a megtorlás fegyverét, és azt oly szerencsével forgatta, hogy a magyar alkotmány megerősítését, a nemzeti jogok elismerését, a vallás szabad gyakorlását kivívta s magának fejedelmi széket és királyi címet szerzett.

Bocskaynál nagyobb Bethlen Gábor, a XVII. század egyik legkimagaslóbb alakja. Nagy katonai Husz éves korában már kész hadvezér. Összemérte kardját Európának akkori leg-híresebb hadvezéreivel a nélkül, hogy egyetlen egyszer legyőzött volna.

Korának hatalmas diplomatája. Az ő kezeiben futnak össze a keleti és nyugati politika szövönvényes szálai. Osszeköttetései Konstantinápolytól Londonig, Velenczétől Stockholmig, Moszkváig, és a krimi félszigetig terjedtek.

Hadvezéri és diplomáciai jelenségeinél tűndöklőbbek voltak kormányzói tehetségei. A köz-

viszonyok teljes zürzavarában lépett a fejedelmi trónra. Két elődjét, Báthory Endrét és Gábert orgyilkosok ölték meg; Báthory Zsigmond és Rákóczy Zsigmond meghátráltak a veszedelem elől; Bástá György és Mihály vajda pusztításai végtelen nyomorba döntötték Erdélyt. De Bethlen trónra ül s az anarchiát rend és nyugalom, a szellemi tepedést a művelődésnek élénken lökötő élete, az inséget anyagi gyarapodás váltja fel; Erdély a magyarság vezérlo eleme lesz s belép az új korba, a művelt államok sorába. A protestáns egyház, az iskolák, irodalom, zene és műépítészeti bőkezű pártfogót nyertek benne. Buzgó protestáns, de azért a más felekezeteknek sem kegyetlen üldözje. Ez pedig a 30 éves háboru idejében szokatlan jelenség.

A nagy fejedelmek mellé joggal sorakoznak a nagy hadvezérek.

Mindannyi között legnagyobb a híres törökverő Hunyadi János. Hatalmas ösök és fényes tudomány nélkül a legmagasabb polczra küzdi fel magát, európai hírnévre tesz szert s az összes keresztény államok tiszteletét vivja ki.

Fő jellemvonása a mély vallásossággal párosult hazaság.

Mint hadvezér kitűnt személyes vitézségével is, de inkább eszével, mint kezével harczolt. A rendetlen, féktelen tömegből kitűnően szervezett, pontosan fegyelmzett hadakat tudott teremteni. Az előre megállapított tervek, a legaprólékosabb körülmények figyelembe vétele, a gyors változásokra berendezett csatarendek mind kiváló hadi tehetségekre vallanak. Innen van, hogy bár huszonnégynél is több csatában vett részt, csak két-többsen veretett meg és négyben kellett meghátrálnia.

Várna és Rigómező a vereségek szomorú tanui, de hány helye van diadalának?

Vaskapunál 8000 harciban edzett, diadalhoz szokott török ellen 15000 magyar áll szemben. A jancsárok, kik áttörhetlen soraikból nem szoktak hátrálni, megsemmisítettek, a világhírű szpahik szétveretnek és az egész török sereg részint halomra vágatik, részint rendetlen futásban keres menedéket.

És Nándorfehérvárnál? Százhatvanezer török fogja körül a várost, sok száz ágyu döngeti a falakat, sok száz hadihajó a Dunán, és e zárvonalon a betvenéves Hunyadi áttör és a roppant török had szemé láttára ép sereggel vonul be Nándorfehérvár falai közé. S ez a végső diadal. Hngyadi 20 nap mulva visszaadja nagy lelkét Teremtőjének.

És ki ne ismerné a másik dicsó vezért, Zrinyi Miklóst, a szigetvári hőst? A vár melynek ő kapitánya, nem erősség, de a Dunán tuli részek kulcsa, messze földnek védbástyája. Ezért áhított rá a pogány. De Zrinyi szive összefort a várral s elszántan állott annak védelmére.

Az 1566 ik év nyarán érkezett meg a török Szigetvár alá. A várban csak 2500, de edzett magyar vitéz. A vár előtt a Szultán sátora, félkörben 300 ágyu és roppant fegyveres tömeg. Augusztus 6-ától kezdve tizenégy rohamot ver vissza a vár maroknyi őrsége. A 15-ik roham szeptember 8-án meghozta a katasztrophát. Egy löporrobbanás lángba borította a külső várat. Egyszerre oltani is védekezni is lehetetlen volt. Elérkezett tehát a végleszámolás napja, a honfui áldozat fényes ünnepe. Zrinyi, mintha menyezzőre menne ünnepi díszet ölt, a zászlót Juranicz Miklós kezébe adja, kinyitattja a belső vár kapuját s megfogott hőscsapatával a kis tahidon át a törökökre roham. Vitézi védelem után az utolsó lehetelig küzdve fejezi be nemes életét.

(Vége köv.)

társadalmi életet, valamint állameszme szilárdulását Erdélyben folyton megzavarják. Ezen segíteni kell úgy, hogy a székelységet meg kell erősíteni, ellátni annyi szellemi és anyagi erővel, hogy mintegy uralkodó szerepre jusson Erdélyben s az állam segítségével megfojtja azokat az irányzatokat, melyek ellenségesekek.

Az államnak nyíltan nem szabad ugyan soha bevallani, de alapjában elvül kell el fogadnia, hogy tót, ráczt, szász és oláh eltörölendők a föld színéről. Nem ki irtani, ez lehetetlen, hanem mindent lemosni rólok a mi azzá teszi a mik, és a helyett magyarba kell őket öltöztetni. Kegyetlen elv, nem valami humánus, de vagy ez, vagy semmi a világon. Nekik pusztulni kell, mert hanem mi pusztulunk el. Hanem az már meg van írva a sors könyvében, hogy ők fognak elpusztulni, itt okoskodásnak helye nincs. Hallgasson a szív, előre az ész, előre a kar s előre az erő. Ily nézetnek kell rövid időn elfoglalni egész Magyarországot. Ezt tanultuk s tanuljuk a francziák, németek és angoloktól s erre tanítanak minket maguk a nemzetiségek, hisz ők ezt az elvet régebb valják mint mi. De honnan vesz az állam alkalmasabb eszközt e célra, mint a székelység? Sehonnan, mert nincs több a globuson. Ezt okozza a geographia, s itt az a parancsoló. Hogy csiknak kifejtése az állam érdeke, ezek után az nem látja, kinek nincsenek lelki szemei. De nem kisebb érdeke az erdélyi egyházmegyének, hogy Csikban megőrizze az iskolákra való teljes befojtását. Első a hitelv. A rom. kath. nép hitét, vallását semmiféle más felekezetnek befolyásolni s így megzavarni nem szabad. Ha ezt megengedi az egyházmegye eltért mesterétől s eltért az összegyűlés alapálláspontjától.

De a második csak kevéssel kisebb jelentőségű. Ebből a megyéből kell kiindulni az erdélyi katolicizmus hatalmának, innen kell táplálkozzék az egyházmegyének, mikor papra, tanítóra s jó katolikus világi elemre van szüksége, mert ezek vallhatnak akárminő politikai elvet, lehetnek liberálisok, konzervatívok, radikálisok, szocialisták, de mindig katolikusok fognak maradni, mert szentelt föld ez, melynek gyümölcse hitet zár be, hogy táplálkozzék vele, az édes anya emlőjéből a hitet adhassa át magzatának.

Ugy rohan ránk az élet üldöző hatalma, miként az elhagyott, eltévedt bárányra a farkascorda rémületet hada s megakarja ölni bennünk, a mit onnan Csikból hoztunk, hanem a mint lábunk csontját vagy szívünk izmaink édes anyánktól kaptuk s életünk vész el, ha ezt odaadjuk, ép úgy kell fölzávarni s kiűlni egész lelkivilágunkat, hogy az anya szavait elfeledjük. Ezt gondolja meg az egyház és használja fel teljes erejét a csiki nevelés javára.

De ez alatt nem azt kell érteni, hogy tehát izoláljuk magunkat, senkivel se szövetkezzünk, ha élünk, ha halunk, maradjunk magunkban, mert ezzel a cél nem lesz elérve, erőtlenség, nyomorék nép lesz csak az egyház rendelkezése alatt, a kivel inkább messzire vitetik céljától, minthogy ahhoz közelebb hozatnék.

És ha közel ezer esztendő soha okot nem adott, hogy az egyház és az állam ellenvetésbe jöjjenek s hogy egymástól, különösen az egyház az államtól eltávozzék, hogyan lehet, hogy most az alkotmányos éra 30 esztendeje, erre elegendőnek vétetik?

De vajjon, ha az egyház ellentétbe helyezkedik, nem saját érdekeit veszélyezteti-e? Vajjon az állam nem fog-e a most már meglevő törvény alapján, mint kihívott ellenfél egyenesen úgy intézkedni, hogy ezzel az ellenféllel egyhamar dolga ne legyen? Hiszen minden harcznak a vége, hogy egyik fél harcsképtelenné tétetik, s mondjuk meg őszintén, hogy az állam jelenleg iskola ügyekben határozottan erősebb.

Van pénze, vagy ha nincs van módjában nagy hitelek és új jövedelmi forrásokat nyitni meg, van fizikai ereje a karhatalomra és elvégre a korszellem irányzata a nemzeti állameszmének kedvez, a mi nem történhetik lsteu hire nélkül. Ily nagy erők missiót teljesíteni hivatják.

A legjobb háborúnál is többet ér egy elfogadható béke, s én azt tanácsolnám, hogy az egyház Erdélyben de különösen Csikban az iskolatartás és általános népnevelés okából lépjen szövetségre az állammal. A külső adminisztrációt a mennyiben szükséges bizza az államra, ő maga pedig teljesítse igazi hivatását, legyen az iskola lelke, s ezzel mintegy indítsa meg az országos harcznak, mely egész hazánkban hamu alatt van, s csak pillanatra vár, idejekorán való elfojtását s adja meg egyszerű helyzetében az irányelveket, mely lehetségessé teszi, hogy mindkét fél biztosíthatja országsszerre elvitázhatlan érdekeit.

Hogy ebben az érdektalálkozásban a vármegye miként részes, azt onnan lehet megérteni, hogy hiszen róla van szó. Épen úgy van mint, mintha két orvos igyekszik kiegyenlíteni nézeteiket az én egészégem dolgában, de minden tanácskozás hiábavaló, ha én tiltakozom gyógymódjuk ellen.

A megyének adminisztrációjával, pénzével, közszellemével és minden képzelhető erejével kell segíteni az egyházat és államot, hogy benne egy mintaszerű népnevelés létesüljön.

Mennyivel egyszerűbb volna pl. a szolgabírónak dolga, ha nagyon intelligens népet adminisztrál, a bírónak, ha művelt nép jön igazságot keresni, az orvosnak még keresete is nagyobb lenne, s így tovább, azért mindenkinek meg kell leszíteni erejét, hogy a népnevelés tökéletes szervezése Csikban megteremtessék.

Egyesült erővel ez a jelszó esodálatos tanulságok árán lett jelszava I. Ferencz József királyunknak, a történelem reitendő érczkürtje zugta fülébe s a mint ő felfogta, nem csak államait vezette egy hatalmas haladási processzuson keresztül, hanem saját személyét is a glóbusz művelt népeinek őrző angyalává változtatta, a kinek bölcsesége ma a népek bölcsesége.

Ezt mindazoknak meg kell érteniök, a kik Csikmegyének felemelkedését szükségesnek hiszik, s a kiknek szívét ama klasszikus föld jóléte heviti.

Körödy Miklós.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** A brassói főgymnasium egyik régi tanárát Paál Gézát, kit Majláth Gusztáv erdélyi rom. kath. püspök ur ő méltósága másodszori házasságánál az egyházi áldás mellőzéséért állásától felmentett s kinek felmentése politikai körökben oly nagy feltűnést keltett, a hivatalos lap közelebbi száma szerint a vallás és közoktatási miniszter a kecskeméti állami főreáliskolához rendes tanárrá nevezte ki.

— **Főispáni vizsgálat.** Mikó Bálint főispán ur folyó hó 13-án indult köruttra Bogádi Gyula aljegyzővel a szolgabíróságok ügykezelésének megvizsgálására. Előbb a gyergyói, később pedig a csiki járásokban vette beható szemle alá a különböző közigazgatási ágak ügymenetét s jegyeztette fel magának az észlelt hiányokat és rendtelenségeket.

— **Hány választó van Csikmegyében?** A megyei központi választmány közelebről fejezte be az országgyűlési képviselőt választók 1898 évre érvényes névjegyzékének összeállítását, melyből megtudtuk, hogy a 4 kerületben ez idő szerint 8530 választó van. Ebből esik a szentmártoni kerületre 1611, a szeredai kerületre 1791, a karczalvi kerületre 2403 és a gyergyó-szentmiklósi kerületre 2725 választó. A múlt évi összeírásához képest az apadás 1 százalékat nem tesz ki.

— **A csikszeredai oltáregyesület.** A templomunkban jövő tavasszal fellálandó új orgona alapítókéje gyarapítására 1897. november hó 20-án a Csillag vendéglő termében a helybeli ifjuság közreműködésével táncszal egybekötött előképeket rendez. Kezdeté 7 orakor. Belépti díjak: Oldalszék I. és II. sor 1 frt, a többi 80 kr, deákjegy 30 kr. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza a rendezőség. Jegyek előre válthatók Györgyjakab Márton könyvkereskedésében.

— **A csiksomlyói rom. kath. tanítóképző intézet védőszentjének, Szent Czecciliának tiszteletére és annak megünnepelesére,** hogy Ő császári és apostali királyi felsége nemzetünk 10 nagy alakjának szobrokban való megörökítését elrendelte folyó 1897. évi november 21-én, vasárnap délután fél 3 orakor a tanítóképző zeneteremben ünnepélyt rendez az alábbi műsorról: 1. Hymusz Szent Czecciliához, zenéjét írta Tima Dénes tanár, férfinégyes. Éneklő az intézet énekkara, orgonán kíséri Péterffy Béla, III. éves növendék. 2. Szent Czeccilia napján, írta Pálffy Ede. Szavalja Vágási János II. éves növ. 3. A czelli bucsu melodráma, írta Endrődi S. zenéjét szerzette Kutnyánszky. Szavalja Zsödon Zoltán II. éves növ. harmoniumon kíséri Fejér Dénes III. éves növendék, hegedűvel kísérik Tankó Péter, Nagy Árpád, Péterffy Béla és Siklódi Péter növendékek; férfinégyesben közreműködnek az intézet növendékei. 4. Boldogasszony anyánk, Tárkányi Bélától. Szavalja Király István I. éves növ. 5. Király és honzszeret, alkalmi beszéd, tartja Karácsony József tanítóképző intézeti igazgató. 6. Szózat, Vörösmarty Mihálytól; férfinégyes, éneklő az intézet férfikara. 7. Zengő szobor, Mindszenty Gedeontól. Szavalja Nagy Árpád III. éves növendék. 8. Népdalok, éneklő Gál Mihály II. éves növ. harmoniumon kíséri Tankó Péter II. éves növ. 9. Monolog. Előadja Meisel Rózsa III. éves növ. 10. Népdalgyűjtemény, férfinégyes, éneklő az intézet férfikara. A műsor vezetője: Tima Dénes tanár.

— **A „Csikszeredai Oltáregylet” által** f. hó 20-án rendezendő előképlet ellen néhány tiltakozó levél érkezett be a szerkesztőségbe, a mint lapunk múlt száma erről tanuskodik; egyrészt azért, mert azok a képek németek, másrészt mert érthetetlenek lesznek. A germanizálástól és értetlenségtől félők megnyuktatására kénytelenek vagyunk a következőket elmondani. Először: az előképek egy tündér mesét (Undine) mutatnak be, mely tehát sem nemzetiséghez, sem országhoz nincs kötve

mint pl. Csipkerózsza, Hammupipőke, Hőféherke stb. s különben is De Camotte Foubué francia atyánk írta, az Ábrányi testvérek fordították magyarra, és magyar festő illusztrálta. Másodsor: bizonyosak lehetünk arról, hogy egy olyan rendezőség, mint milyennel az előképek dícsékedhetnek, bir annyi körültekintéssel, hogy érthetelen dolgokat ne tárjon fel. Gondoskodott tehát arról, hogy az előképek bemutatása előtt annak a bájos tündérmesének rövid kivonatát felolvastassa, és így mindenki kénye-kedve szerint gyönyörködhetik a meglepően szépeknek ígérkező képekben. És végre igen elhamarkodott dolog kritizálni egy még be nem következett ismeretlen valmit. A képek különben a következők lesznek: 1. Ozeán felhozza földi lét után vágyó leányát. 2. A habléány a halászkunyhóban találkozik Huldebrán lovaggal. 3. Undine — a habléány — esküvője a lovaggal. 4. Ismerkedés a valódi halászeleánnyal. 5. A habléányt visszahívják hazájába. 6. Undine megjelenik a kut fölött. 7. A lovag sirja és Undine gyásza.

— **Kérelem.** A „Zágoni Mikes Kelemen emlék” bizottsága Zágonban mely a millennium évében alakult a czéltől, hogy „Mikes Kelemennek, a hős II. Rákóczy Ferencz példányszerű kísérőjének, a rendíthetetlen keresztén hit megtestesítőjének, és magyar nyelvünk költői lelki mesterének születésbelye egy a nagy szellemhez méltó emlékművel megjelöltessék,” azon kérés-sel járul mindazokhoz, kiknél még gyűjtőve vannak, sziveskedjenek ezeket bármily csekély hazafias adományaikkal a bizottsághoz visszajuttatni. Az összeg, mely az eddigi hazafias adományokból befolyt oly csekély, hogy ez idő szerint gondolni sem lehet az eszme kivitelére. Épen azért bizalommal fordul a bizottság a nagy történelmi alak tisztelőihez, barátaihoz, ugy székelly testvéreinkhez is kérve őket hazafias támogatásra, hogy így e szép eszme megtestesíthető legyen.

— **Hotel zum goldenen Stern.** Ez a német felírás ékeskedik a Csillag szálloda vasuti omnibuszán, méltó megbotránkozására a város lakosságának, mely se hogy sem tudja felfogni, hogy a vasut megnyitása anyyira megszaportotta volna az olyan idegen elemet, mely nem tud, vagy nem akar magyarul érteni, hogy most már német felírás nélkül nem is ül fel az omnibuszra. Azt hiszik, hogy ez csak elszámítás a vendéglős részéről mert hisz a Csikba járó ember mind csak tud valamiképp magyarul, de ha nem is volna így, akkor is minden módon inkább értésére kellene adni mindenkinek, hogy Csikban csak a magyarul értő boldogulhat, nem pedig a szarvát növeszteti a sok német idegennek.

— **Olvasókör jubileuma.** A költő szerint az Ég egy kincset ad minden hasáznak; azonban az Ég ennél bőkezűbb s egy-egy kincset ad minden községnek, még a gyergyóiaknak is. Igy Ditrő polgári iskolát, Szt.-Miklós gimnáziumot ohajt, tied Alfalu a milleniumi hangulat! Itt ugyanis nem f. évben, hanem f. hóban már két jubileumról kell emlitést tennünk, a mit örömmel meg is cselekszünk. És kézséggel jelezzük a második jubileumot is, hogy e harmadik rajtuk ne muljék, f. hó 21-én a „Gyergyóalfalvi Olvasókör” fenállásának 25 éves jubileumát változatos műsorról fogja megtartani. A műsor I-ső része diszgyűlés: a II-ik része műkedvelői előadás: III-ik részre bál lesz. A IV. résznek idő már nem jut; mert a program szerint ekkor már meg fog virradni. Tréfa a mi tréfa; de mindez Alfalu társas életének elevenségéről tesz bizonyosságot és az ilyen jubileumok, melyekkel intézményeket ünnepelek, elismerő dicséretre számíthatunk. Előre ennyit majd az eredménynek is szivesen nyújtunk tért.

— **Fillérestély.** Estélyekről nyilvánosan csak akkor szokás megemlékezni, ha azok jól sikerültek. Mert biz előfordul az is, hogy egyik-egyik nem felel meg a várakozásnak. Ilyenkor elhallgatunk s csak ugy magunkban jegyezzük meg, hogy ezzel ugyan megjártuk. Gy.-Sztmiklóson a vereskereszt főkegyesületnek f. hó 13-án volt a negyedik estélye, mely csakugyan jöget tarthat azzá, hogy nyilvánosan megemlékezzünk róla. Sikerre nézve es utóbbi mindegyiket felülmutta; a község szép számban jelent meg, a kedv is nagyobb fokot mutatott. Az estély rendezői Dr. Szentpéteri Kristófné, Jakab Józsefné és Dr. Fejér Dávid voltak, kik közönségükkel meg lehettek elégedve; de valljuk meg, hogy a közönség is meglehetősen a rendezőkkel elégedve; mert az est sikerét szívókon hordva, a fáradságot nem kimélték s meglepetésül a többek közt két kedves számos is rendeztek. Egyik egy csinos kuplé volt, melyet Rómer Ilka és Novák Marcsa énekeltek nagyon kedvesen; a másik pedig a „Házassági ajánlat” című humoros monolog volt, melyet józüi természetességgel Kis József ügyvédjelölt adott elő.

— **Tejgazdasági munkásképző tanfolyam.** Az állami tejgazdasági munkásképző iskolában Munkácson és Gödöllőn december hó 1-én 10 hónapra terjedő újabb tanfolyamok fognak megnyitni, melyekre ép, erős teatalkattal bíró, legalább 18 évet betöltött munkás ifjak vétetnek fel. A tanulók a tanfolyam tartalma alatt teljes oltásban és 5 frt havi bérben részesülnek. Felvételért való folyamodványok a munkácsi uradalom, illetőleg a gödöllő

lői korona uradalom igazgatóságához küldendők be. Ugyancsak december hó 1-én fog megnyitni a szécsényi tejszövetkezetnél létesített állami tejszövetkezési munkásoknak képző iskolának második, — félévre terjedő — tanfolyama. Az ide való felvételért kifogás talán előéletü és legalább a 16 évet betöltött nők pályázhatnak, kik teljes ellátásban (esetleg e helyett 15 frt ellátási díjban) és 4 frt havi bérben részesülnek. Ezen iskolába való felvételért a kérvények a nagyszécsényi tejszövetkezet igazgatóságához intézendők.

— **Elégett gyermek.** Gyergyó-Szárhegyen Ferencz Imrénének József nevű 4 éves fia a konyhában egyedül játszadozott a tüzbély körül, miközben ruhája a tüztől meggyuladt s a szerencsétlen gyermek oly súlyosan összeégett, hogy sebeibe belehalt. Elmondhatjuk, hogy sok az eszkimó s kevés a foka, azért sok szülő nem gondolja eléggé gyermekeit.

— **Uj napilap.** A fővárosban november közepén új politikai napilap indul meg „Országos Hírlap” czímen. A lapot, a mely nagyszabású, előkelő hírlap lesz, negyven, különböző pártállású országos nevű politikus adja ki, főszerkesztője pedig Mikszáth Kálmán országgyűlési képviselő lesz. Az új hírlapot a fővárosi hírlapírók olyan előkelő gárdája csinálja, amely teljes garancia a vállalkozás fényes sikerére. Lipcsy Ádám, a lap felelős szerkesztője eddig a következő nevesebb hírlapírókat nyerte meg az új laphoz: Papp Dániel, Méray Horváth Károly, Papp Dávid, Lovassy Sándor, dr. Guthi Soma, dr. Molnár Géza, Lakatos Sándor és még többeket. A lap segédszerkesztője Kálnoki Izidor, a Magyar Hírlap és Pesti Napló volt helyettes szerkesztője, a ki tavaly az ezred évi kiállítás sajtóügyi előadója volt. Az új lap fényesen berendezett szerkesztősége és kiadóhivatala VIII., József-körút 65. szám alatt lesz.

— **Grünwald S. Tsa cég Budapest.** Nagyrabecsült olvasóink szives tudomására juttatjuk, hogy a 30 év óta fennálló bel- és külföldön általánosan ismert cs. és kir. szab. finom pipereszapan-, illatszere- és vegyi termékek-gyár Grünwald Vilmos ur kilépése folytán a gyár eddigi tulajdonosai, az alapító Klein Jakab ur és ennek fia, Klein Gyula ur egyedüli tulajdonába ment át, a kik a gyári vállalat saját gyári helyiségükben Dob-utca 13. sz. alatt Klein és fia cég alatt tovább fogják vezetni. A millenniumi kiállításon az állami éremmel kitüntetve a háa idősebb tagja Klein Jakab ur, ugyanakkor a jury tagsággal lett megtisztelve; mindez kellő biztositékot nyújt, ezen általánosan elismert régi cég versenyképességéről. Ennélfogva tehát felhívjuk a figyelmet ezen az országban tekintélyére nézve, ugyasólván egyedüli álló cégre, mely gyártmányainak kitűnő minősége által a külföldi versenyt teljesen kiszorította, tehát gyártmányait a legmelegebben ajánljuk.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MOLNÁR JÓZSEF.
FŐMUNKATÁRS GYERGYÓBAN:
VÉRTES LAJOS.
KIADÓ- és LAPTULAJDONOS:
GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

Vadakat löve

egészen tilalmig bármily mennyiségben legjobb árak mellett bevesszük és pedig: őzeket felbontva bőrrel együtt mérve kilonként 50 kr. Magyaros tyuk, császár madár darabonként 60 kr. Fogolymadarakat darabonként 45 krért.

Vasuton vagy postantánvét mellett bérmentve beküldendő

Kuschman-testvérek
vad- és hentes-üzlete
2-3 Brassó.

K Ö H Ö G É S, 7-10
rekedség és elnyálkásodás ellen a legjobb hatású szer a **RÉTHY-féle**
pemetefü-czukorka,
mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. — Kapható minden gyógyszerertárban. Egy doboz ára 30 kr,
5 dobozzal 1 frt 50 krért bérmentve küld
RÉTHY BÉLA
gyógyszerész Békés-Csabán.
Csak akkor valódi, ha minden doboz felelőn aláírásom látható.

Vákár Fivérek borkereskedése Gyergyó-Szent-Miklóson.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint sikerült az általános jó hírnévnek örvendő

Nagys. özv. Pálffy Ferenczné urnő

Küköllömentén Vámos-Udvarhelyi pinczejéből több fajta borokat megvásárolni.

Ennél fogva tehát azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy daczára az előre látható silány bortermésnek képesek vagyunk jó asztali borokat 56 liter vételnél 26 krtól 30 krig, jó pecsenye borokat 35 krtól 40 krig, továbbá igen finom faj borokat 50 krtól 80 krig árusítani. — Kevesebb vételnél azonban literenként 6 krral drágább. 1 liter jó asztali bor üvegestől 44 kr, pecsenyebor 50 kr. Üres üvegek 8 krba vissza vétetnek.

Szives megrendeléseket a legnagyobb készséggel eszközölve maradunk,
kiváló tisztelettel

Vákár Fivérek.

6-9

A „The Gresham“

ANGOL ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

Londonban

(alapított: 1848. évben)

folyó évi szeptember hó 1-étől kezdve életbe léptette az új

Jelzálog-kölcsön biztosítási módozatot,

a mely lehetővé teszi minden föld-, vagy házbirtokosnak, a kinek ingatlana jelzálog-kölcsönrel van terhelve, hogy egy ilyen jelzálog-kölcsön biztosítás megkötése által, csekély díjfizetés ellenében családjának azon kedvezményt biztosítsa, hogy azon esetben, ha ő a kölcsön törlesztés-időtartama alatt bármikor meghalna, a jelzálog-kölcsönrel megterhelt birtoka tehermentessé maradjon a családúak.

Ilyen jelzálog-kölcsön a biztosítás megkötése által egy igen csekély évi díj ellenében azon kötelezettséget vállalja magára a társulat, hogy a szerzőlő félnek a kölcsön-törlesztési időtartamon belül bármikor beálló halálakor, a birtokot még terhelő jelzálog-kölcsön összeget az illető kölcsönadó pénzintézetnek azonnal visszafizeti és a családot a tehermentes birtok élvezetébe juttatja.

Ezen biztosításnak megkötésénél teljesen mindegy, hogy a kölcsön mostani avagy régiebb keletü, mivel az évi díj csak a még hátralevő időtartam alapján számíttatik.

A feltételek világosak és mindenki által könnyen megérthetők. — A felvételi eljárás semmiféle nehézséggel nem jár.

Részletes fölvilágosításokkal szolgál:

a „The Gresham“ angol életbiztosító társaság
Jelzálog-kölcsön osztályának erdélyrészi vezérképviselője

Szepessy Lajos,

Kolozsvárt, Trencsén-tér 1 sz., (saját ház.)

7 12

BOR

tiszta és zamatos, asztali, pecsenye és csemege, óriási készletben van pinczénkben; minthogy azokat még a borok árainak emelkedése előtt szereztük be, jutányos árban adhatjuk.

Borok megnevezése	Hordókban 56 literen felül		1 literes palackokban		0.5 literes palackokban	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Asztali	1896. évi	23	—	—	—	—
Finom asztali	1896. "	25	—	—	—	—
Pecsenye	1892. "	27	40	—	—	—
Marosmenti	1890. "	32	45	—	—	—
Schiller (piros)	1896. "	22.25	36	—	—	—
Tramini	1890. "	50	60	32	—	—
Muskotály	1896. "	30	40	—	—	—
Bakator (magyaradi)	1888. "	45	60	32	—	—
Olasz-Rizling (magyaradi)	1888. "	45	60	32	—	—
Leányka	1890. "	60	70	36	—	—
Rozsamáli (Lönhárd püspök hagyatékából)	1896. "	30	42	—	—	—
Rizling	"	42	—	—	—	—

Borok megízlelhetők itteni pinczénkben és raktári áron megrendelhetők: Székely-Udvarhelyt Gergely János, Parajdon Szállasy György és Zsigmond Sándor, Baróthon Dániel Ferencz, Sepsi-Szentgyörgyön Király István, Kovásznán ifj. Ugron János, Tusnádfürdőn Ince Lajos, Csik-Szeredában Nagy Gyula, Fogarásban Sálmon Károly, Csik-Somlyón Kálnoki János, Csik-Szentdomokoson özv. Szakács Gergelyné, Csik-Szentmártonban Jakab Gyula, Gyergyó-Szentmiklóson Czifra Ferencz és fiai, Gyergyó-Alfaluban Kiss Jakab, Gyergyó-Tölgyesen Nikolesku Aurél uraknál, valamint pinczénkben.

Mintával és árjegyzékkel kívánatra szolgálunk.

Székely-Keresztur, 1897. október hó.

3-3

Székely borkereskedés-részv.-társaság.